

natuurpunt en partners
Meetjesland vzw

Persbericht

20/09/2018

Meetjeslandse betonmolen draait op volle toeren

Nieuwe besturen moeten betonstop concreet maken

Natuurpunt maakte begin september een gemeentelijke analyse van de betonevolutie bekend. Opvallend in deze analyse is dat in het Meetjesland de voorbije jaren meer dan 3.500 m² open ruimte per dag onder het beton verdween. Deze bijkomende verharding zorgt voor hogere energiekosten, een verhoging van de CO₂-uitstoot, bijkomende overstromingen en gebrek aan groen. Vlaanderen wil snel werk maken van een betonstop. De nieuwe analyse toont aan dat de nieuwe gemeentebesturen hier een belangrijke taak hebben.

Zes hectaren extra beton per dag

De Vlaamse regering nam in het Beleidsplan Ruimte een duidelijke beslissing. Vlaanderen is voor 33% ingenomen door de mens, 14% daarvan is effectief verhard. Dit zijn extreem hoge cijfers in vergelijking met andere regio's in Europa. Dagelijks komt daar trouwens nog zes hectare bij.

Natuurpunt legt lokale pijnpunten bloot

De rol van de gemeentebesturen zal de komende jaren een grote rol spelen. Natuurpunt legde cijfers bloot die de problematiek op lokaal niveau schetsen. De gedetailleerde studie levert heel wat informatie op over de betonevolutie, de huidige betontoestand en de betontoekomst van alle gemeenten. Dat gebeurde op basis van vijf indicatoren: ruimtebeslag, verhardingsgraad, betonsnelheid, leefdichtheid en betonrisico.

13.000 voetbalvelden beton in het Meetjesland

Het totale ruimtebeslag bedraagt in het Meetjesland ruim 17.000 hectare. In Evergem, Aalter en Maldegem wordt de drempel van 2.000 hectare overschreden. Het gemiddelde ruimtebeslag per inwoner bedraagt in het Meetjesland 953 hectare per inwoner. Dit is ruim één derde meer dan het Vlaamse gemiddelde (691 hectare). Ook hier scoren we gemiddeld (386 hectare) een pak hoger dan Vlaanderen (307 hectare). De totale verhardingsgraad bedraagt ruim 6.500 hectare. Dit is dus 13.000 voetbalvelden aan beton.

Maar vooral de snelheid waaraan in het Meetjesland wordt gebetonneerd is onrustwekkend. In de periode 2005 tot 2015 werd gemiddeld meer dan 3.500 m² per dag extra ruimte ingenomen. Per gemeente is dit gemiddeld 231 m²/dag, 15% meer dan het Vlaams gemiddelde. In Evergem, Maldegem en Aalter draait de betonmolen het snelst. Zelzate, Wachtebeke en Waarschoot hebben het minst extra ruimte ingenomen. Voor 2015-2016 staat Maldegem op de eerste plaats in Oost-Vlaanderen, Aalter op de vierde plaats. Concreet betekent dit dat in Maldegem en Aalter meer gebetonneerd werd dan in veel grotere gemeentes zoals Aalst, Sint-Niklaas, Oudenaarde en Beveren – in Maldegem zelfs

meer dan in Gent. Van een betonstop is in het Meetjesland bijgevolg helemaal nog geen sprake.

Grijze of groene toekomst?

Tot op vandaag groeit de bebouwde oppervlakte sterker dan de bevolking. Onze toekomst ziet er dan ook grijskleurig uit: de Vlaamse betonstop voorziet in een afname van het dagelijks ruimtebeslag tot nul in 2040. Die betonstop biedt nog perspectief voor ongeveer 22.500 hectare extra ruimte-inname. Het juridisch aanbod bedraagt voor Vlaanderen vandaag ongeveer 80.000 hectare. In het Meetjesland bedraagt dit aanbod 3.440 hectare. Dit betekent dat een toename met 20% van de bebouwde ruimte mogelijk is zonder beleidsmaatregelen. Vooral in Evergem (1.100 hectare) en Aalter (450 hectare) is er nog een zeer ruim aanbod. Het betonrisico is in het Meetjesland bijgevolg zeer groot.

Kortom: de betonsnelheid in het Meetjesland neemt helemaal niet af, ze is zelfs een pak hoger dan in andere regio's. Bovendien is ook het betonrisico groot. Dit vormt meteen een grote uitdaging voor de komende bestuursakkoorden.

De betonstop is een opdracht voor elke gemeente. Natuurpunt pleit ervoor om de doelstellingen van de betonstop lokaal te verankeren. De gemeente Evergem is zich al bewust van de problematiek. Een aantal woonuitbreidingsgebieden werden definitief omgevormd tot bouwvrij agrarisch gebied. Andere woonuitbreidingsgebieden werden voor lange tijd bevroren. Het is noodzakelijk dat alle gemeentes in het Meetjesland inzetten op de realisatie van de betonstop. Enkel op die manier zal het landelijke karakter van onze regio behouden kunnen blijven.

Concrete maatregelen

Natuurpunt en Partners Meetjesland stelde in het kader van de verkiezingen een memorandum op. Daarin staan concrete maatregelen vermeld om het Meetjesland te vergroenen. Eén van de mogelijkheden is om woonuitbreidingsgebieden om te zetten naar parkzone, in te richten als (speel)bos of korte keten landbouwgebied. Het volledige memorandum lees je op www.npmeetjesland.be/verkiezingen.

Een ander voorbeeld is het vliegveld van Ursel. Door deze enorme betonvlakte in te perken kan een grote winst gerealiseerd worden voor natuur, gezondheid, recreatie en waterveiligheid. Zowel Ursel als Kleit worden geconfronteerd met wateroverlast bij hevige regenval. Buffergebieden zoals bossen en heidegebieden werken als sponzen en kunnen overstromingen vermijden.

Natuurpunt en Partners Meetjesland vzw is een erkende regionale natuur- en milieuvereniging en werkt in de veertien gemeenten van het Meetjesland. Acht Meetjeslandse afdelingen van Natuurpunt en twaalf andere lokale verenigingen zijn aangesloten bij NPM. Ze helpen mee de natuur in onze streek te behouden en beschermen. Dat gebeurt onder meer via activiteiten, beheerwerken en projecten met gemeenten. Het driemaandelijkse tijdschrift 'Natuur en landschap Meetjesland' informeert de leden.